

Ke Au Paialewa

‘Owehe Laulā:

Ma kēia ha‘awina e nānā ana nā haumāna i nā au paialewa ma ka hana ‘ana i kekahi ho‘okolohua. Ma muli o kēia ha‘awina, e mōhala ana ka ‘ike ‘o nā haumāna o ka pilina ‘ana o ke au paialewa a ka pili i ke ‘oni ‘ana o ka ‘īkoi he‘e i loko o ka Honua.

Nā Pahuhopu:

E a‘o ana ka haumana:

- e kahaki‘i a i ‘ole wehewehe i ke au paialewa;
- kupu ke au paialewa ma nā kinowai like ‘ole;
- e pi‘i ke kinowai wela, a e pīholo ke kinowai anu; a me
- e kupu ke au paialewa i loko o ka Honua.

Nā Pono Ha‘awina:

- Ka hano kānuku aniani e hiki ke kau ma ke kapuahi papakau
- Ke kapuahi papakau
- Ka wai
- Nā kiko pepa a i ‘ole confetti
- Ka makaaniani kaupale
- Ka Pepa Ha‘awina Haumana: “Ke Au Paialewa”

Nā Pane I Ka Pepa Ha‘awina Haumana:

Ka ‘Ikepili:

E nānā i ke ki‘ikuhi ma ka ‘ao‘ao ‘ākau

Ka ‘Ikepili Kālailai:

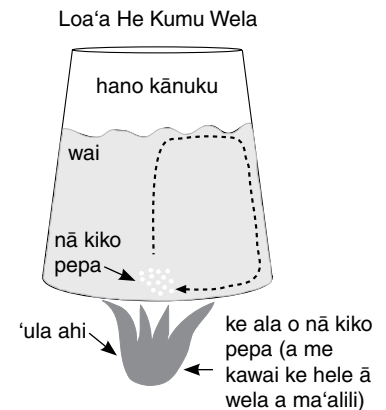
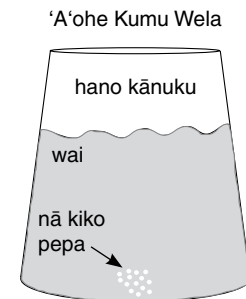
1. d
2. c

Ka Hopena:

Ke wela ka wai e paialewa ana. E ‘oko‘a ana nā pane ‘ē a‘e.

Nā Nīnau Hou A‘e:

1. c
2. a
3. c
4. ‘Ae (e ‘oko‘a ana nā pane ‘ē a‘e)

Ke Au Paialewa

Ke Ka'ina Hana Ha'awina:

1. E wehewehe, kupu mai ke au paialewa e ke 'oni'oni 'ana o nā makelika (material) ma muli o ka mehana like 'ole.

He Mana'o No Nā Kumu: 'O nā au paialewa i ka 'ahu honua ke kumu o ka nene'e ana o nā una Honua a 'o ia ke kumu o ka ho'okumu 'ana o nā lua pele. Pono nā haumāna e maopopo kēia mana'o no nā ha'awina e hiki mai ana.

2. E wehewehe, na ka wela i loko o ka Honua 'īkoi e ho'oikehu i ke au paialewa. Ma muli o ke kaumaha a ma'alili o nā makelika pili i ka 'ili Honua, pīholo ihola nō ia. Ke pīholo iho nā kumumea a pili i ka 'īkoi honua, ho'owela hou 'ia e ka 'ena'ena o loko. Pahu hou 'ia kēia makelika wela i luna i ka 'ili Honua no ka mea pi'i a'ela ke ea wela. 'O kēia pō'aiapuni o ka pīholo me ka pi'i 'ana o ke ea i ka 'ili Honua he hana pīna'i mau nō a ho'okumu 'ia ke au paialewa.
3. E kāka'ahi i ka Pepa Ha'awina Haumana: "Ke Au Paialewa" a nīnau i nā haumāna inā hiki ke paialewa ke hana i ka wai. E noi i nā haumāna e kākau i ko lākou wānana i ka mahele kuhiakau o ka pepa ha'awina haumana. E wehewehe, e hana ana nā haumāna i kekahi ho'okolohua a e 'ike ana inā hiki ke paialewa i ka wai.
4. E ho'oka'awale nā haumāna i nā hui a e hā'awi aku i nā pono ha'awina. Inā 'a'ohe ke confetti, e ho'ohana nā kiko pepa a ho'okumu i paila me nā kiko pepa. E noi i nā haumāna e hahai i nā kuhikuhi o ka ha'awina e hana i ka ho'okolohua.

He Mana'o No Nā Kumu: Ma kekahi o nā kapuahi papakau aia kona uea ho'owela ma waho o ke pā. Inā pēlā 'oko'a ana paha ke au paialewa mai ka mea i hō'ike'ike 'ia ma ke ki'i.

5. E kūkākūkā i nā mana'o a me nā hopena o nā haumāna. Ke hele ā mehana ka wai ma kahi lalo o ka hano kānuku a pi'i a'e ka wai wela i ka 'ili wai, pi'i a'ela nā pepa kiko kekahi. Ma ka 'ili wai e ma'alili ai ka wai a pahu 'ia nā kiko pepa ma nā lihi o ka hano kānuku e ka wai wela e pi'i a'e ana mai lalo mai. I ka hiki 'ana o ka wai i nā lihi anu, e pīholo hou ana ka wai a e pīholo ana nā kiko pepa kekahi. Hiki i nā kinowai like 'ole (ea, kinoea, wai, a pela wale aku.) ke ho'owela 'ia a hana i ke au paialewa.
6. E kūkākūkā i nā mea like a me nā mea 'oko'a i ke au paialewa o ka 'ahu honua a me ke au paialewa o ka ho'okolohua me ka wai a me ka hano kānuku. E noi i nā haumāna e ho'opiha i nā mahele i koe ma ka pepa ha'awina haumana.

Ke Au Paialewa

Ka Nīnau Ho'ā'o:

Ke hele ā mehana ka wai, he paialewa kēia?

Ka 'Ike Hou A'e:

Kupu mai ke au paialewa e ka 'oni'oni 'ana o nā makelika (fluid material) ma muli o ka mehana like 'ole. Na ka wela i loko o ka honua 'īkoi e ho'oikehu i ke au paialewa. Ma muli o ke kaumaha a ma'alili o nā makelika pili i ka 'ili Honua, pīholo ihola nō ia. Ke pīholo iho nā kumumea a pili i ka 'īkoi honua, ho'owela hou 'ia e ka 'ena'ena o loko. Pahu hou 'ia kēia makelika wela i luna i ka 'ili Honua no ka mea pi'i a'ela ke ea wela. 'O kēia pō'aiapuni o ka pīholo me ka pi'i 'ana o ke ea i ka 'ili Honua he hana pīna'i mau nō a ho'okumu 'ia ke au paialewa.

Ke Kuhiakau:

E kahamakau i kou kuhiakau:

_____ Ke hele ā mehana ka wai e paialewa ana.

_____ Ke hele ā mehana ka wai e paialewa 'ole ana.

Nā Pono Ha'awina:

- Ka hano kānuku aniani
- Ke kapuahi papakau
- Ka wai
- Nā kiko pepa
- Ka makaaniani kaupale

Ke Ka'ina Hana Ha'awina:

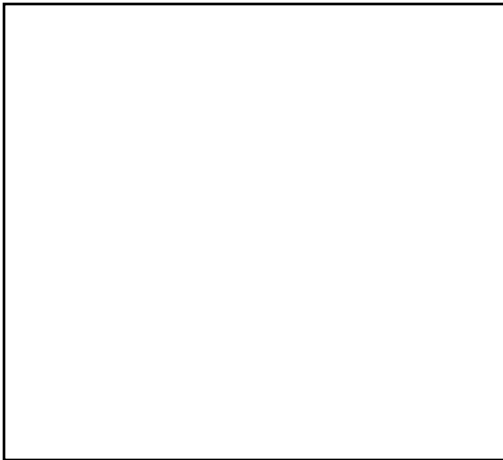
1. E komo ka makaaniani kaupale.
2. E ninini i 250-300 mililika wai i ka hano kānuku.
3. E lūlū i nā kiko pepa ma luna o ka wai. Inā pīholo 'ole nā kiko pepa, e pahu i nā kiko pepa ma lalo o ka wai me kekahi penikala a pīholo ihola ma ka lalo o ka hano kānuku.
4. E nānā i ka hano kānuku me ka wai. E ho'opiha i ke Ki'ikuhi 1: "A'ohe Kumu Wela," i ka mahele Ka 'Ikepili o ka pepa ha'awina haumana.
5. E kau i ka hano kānuku me ka wai ma ke kapuahi papakau a laila, e ho'omehana lohi i ka wai.
6. E nānā i ka hano kānuku me ka wai i loko ke hele ā wela no 10 mau minuke. E ho'opiha i ke Ki'ikuhi 2: "Loa'a He Kumu Wela," i ka mahele Ka 'Ikepili o ka pepa ha'awina haumana.

Ke Au Paialewa

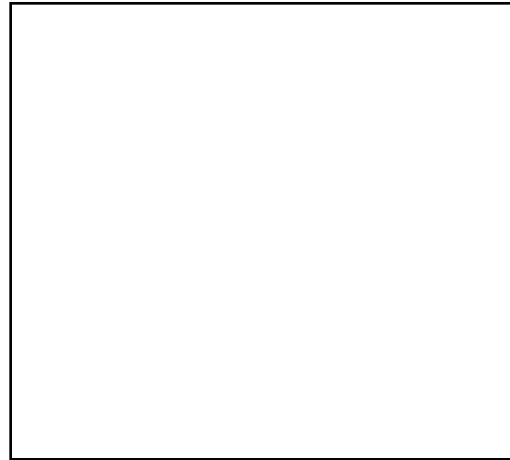
Ka 'Ikepili:

I nā pahu ma lalo nei, e kahaki'i i nā hano kānuku me ka wai me nā pepa kiko i loko. Mai poina e kākau i ka hano kānuku, ka wai, nā pepa kiko, ke kumu wela (inā pono), a me ke ala o nā pepa kiko (inā loa'a).

Ki'ikuhi 1: 'A'ohe Kumu Wela

Ki'ikuhi 1: Loa'a He Kumu Wela

Ka 'Ikepili Kālailai:

1. He aha nā mea 'oko'a ma waena o ke Ki'ikuhi 1 a me ke Ki'ikuhi 2. E kahalina ka pane pololei.
 - a. I ke Ki'ikuhi 1, ua pa'a ihola nā kiko pepa akā ma ke Ki'ikuhi 2, ua 'oni nā kiko pepa.
 - b. I ke Ki'ikuhi 1, ua 'oni nā kiko pepa, akā ma ke Ki'ikuhi 2, ua pa'a ihola nā kiko pepa.
 - c. I ke Ki'ikuhi 1, 'a'ohe kumu wela akā ma ke Ki'ikuhi 2, loa'a he kumu wela ma lalo o ka hano kānuku.
 - d. Nā mea 'elua a a me c

2. He aha nā mea 'oko'a ma waena o ke Ki'ikuhi 1 a me ke Ki'ikuhi 2. E kahalina ka pane pololei.
 - a. Ke hele a mehana ka wai, ua lana nā kiko pepa i ka 'ili wai a pa'a ihola i laila.
 - b. Ke hele a mehana ka wai, ua 'oni 'ole nā kiko pepa mai lalo mai o ka hano kānuku.
 - c. Ke hele a mehana ka wai, ua hō'oni 'ia nā kiko pepa e ka wai pi'i ma laila nō e ma'alili ka wai a pīholo hou ka wai me nā kiko pepa i lalo o ka hano kānuku.
 - d. Ke hele a mehana ka wai, ua ho'one'e 'ia nā kiko pepa e ka wai wela ma ka lihi ma ka lalo o ka hano kānuku, i laila nō i nene'e ai i ke au.

Ke Au Paialewa

Ka Hopena:

E kahamakau i ka hopena:

_____ Ke hele ā mehana ka wai e paialewa ana.

_____ Ke hele ā mehana ka wai e paialewa 'ole ana.

Pehea kou kuhiakau ua hō'ōia a i 'ole hō'ōia 'ole? E kākau i kekahi hopena 'ōlelo piha.

E wehewehe aku pehea 'oe e mana'o ai i ka hopena.

Nā Nīnau Hou A'e:

1. I ke Ki'ikuhi 2, he aha lā ho'i ke ala o nā kiko pepa?

a. Ka ne'e 'ana o ka wai	c. Nā mea 'elua a a me b
b. Ke au paialewa	d. 'A'ohē mea

2. He aha ke kumu o ke au paialewa i ka Honua?

a. Nā ana wela 'oko'a i nā papa o ka Honua	c. Nā kumumea 'oko'a i nā papa o ka Honua
b. Nā lua'i pele	d. Nā 'ōla'i

3. 'O kēia ho'okolohua kekahi kumu ho'ohālike no ke ki'ina hana ma ka 'ahu honua. 'O ke kumu wela hea ka mea e hana ai ke au paialewa i loko o ka 'ahu honua?

a. ka pāpa'a Honua	c. ka 'īkoi honua he'e
b. ka 'ahu honua	d. ka 'īkoi honua pa'a

4. Hiki i ke au paialewa ke hana i nā kinowai like 'ole? E wehewehe i kekahi hōpuna 'ōlelo piha.
